

Zápis ze schůze výboru České společnosti entomologické, konané 23. června 2021

členové výboru

přítomni: A. Bezděk, A. F. Damaška, P. Kment, D. Král, J. Růžička, D. Sommer, L. Sekerka, J. Šumpich, P. Vonička (náhr.)

omluveni: S. Benedikt, L. Čížek, J. Hájek, P. Heřman, L. Hrůzová, T. Kadlec, T. Kopecký (náhr.), J. Rolčík, J. Schneider, M. Škorpík (náhr.), V. Vrabec

revizní komise

přítomni:

omluveni: O. Sedláček, P. Šípek, B. Zbuzek

předsedové poboček a sekcí

přítomni:

omluveni: S. Benedikt, J. Farkač, Z. Kletečka, T. Kopecký, V. Kubáň, Z. Laštůvka, J. Šťastný, D. Trávníček, M. Trýzna, L. Tůma, V. Vrabec, J. Vávra, Š. Zeman

Program:

1. Kontrola zápisu z minulé schůze (D. Král)
 2. Hospodářská zpráva (L. Sekerka)
 3. Redakční zpráva (J. Růžička, Š. Zeman)
 4. Zpráva knihovníka (P. Kment)
 5. Členské záležitosti (D. Sommer)
 6. Různé
 - a. Datová schránka (D. Sommer)
 - b. Dobrozdání k cestování pro členy ČSE (D. Sommer)
 - c. Trestní oznámení a tisková zpráva – jasoň dymnivkový a Milovický les (L. Čížek, D. Sommer)
 - d. Řízení ve věci omezení intenzivního chovu zvěře v oboře Bulhary a Klentnice (L. Čížek, D. Sommer)
 - e. Nominace ředitele ČIŽP na cenu Ropák roku (T. Kopecký)
 - f. Nová podoba webových stránek (A. F. Damaška, D. Sommer)
 - g. Konsorcium CETAF (D. Sommer)
 - h. Nový bankovní účet (L. Sekerka)
 - i. Schůze výboru ČSE (D. Král)
 - j. Entomologické dny 2021 (P. Heřman, J. Schneider)
 - k. Velká výstava bezobratlých 2021 (P. Šípek)
 - l. Entomologické vycházky pro širokou veřejnost (L. Hrůzová)
 - m. Časopis Podušťák (L. Hrůzová, Š. Zeman)
 - n. Amatérská entomologie – nominace na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky (A. F. Damaška)
 - o. Výměnný den ČSE (J. Rolčík)
- 1) D. Král přivítal přítomné na druhé schůzi tohoto roku a provedl kontrolu zápisu z minulé schůze. D. Sommer konstatoval, že výbor je usnášení schopný (9/8).
 - 2) L. Sekerka informoval o stavu účtu, který ke dni 5.6. činil 583 669 Kč včetně dotace RVS a nezaplacené faktury za první číslo letošního *Klapalekiany*. Konstatoval, že finanční situace ČSE bude ke konci roku, vzhledem k dosavadnímu průběhu po zavedení finančních opatření, pravděpodobně příznivější, než se předpokládalo. Nicméně, v letošním roce je plánované Supplementum „Nosatci ČR“ (Benedikt et al.), jehož cena není ještě známa. Členské příspěvky ke dni 15.6. zaplatilo 332 členů, což je více než v předchozích letech v tomto období. D. Sommer vyzdvihl také nebývalý počet darů, které ČSE v tomto období obdržela.
 - 3) J. Růžička informoval o skutečnosti, že první číslo časopisu *Klapalekiana* bude 24.6. odesláno členům poštou. Do druhého čísla je dosud vysázeno 23 stran rukopisů a dalších 115 je v redakčním procesu. J. Růžička také informoval výbor o plánovaných drobných změnách v pokynech pro autory, které budou v nejbližší době diskutovány v rámci redakční rady. Supplementum (Benedikt et al.: „Nosatci ČR“) je po

revizi anglického jazyka a v současnosti prochází korekturou autorů. P. Kment navrhl prodiskutovat zavedení poplatků za publikování v časopise *Klapalekiana* pro nečleny ČSE. D. Král upozornil na negativní dopad těchto poplatků na publikování v časopise. A. F. Damaška zmínil značný negativní pohled akademické obce na publikační poplatky v mezinárodních časopisech. L. Sekerka také nepodpořil návrh P. Kmenta, nicméně navrhl zařazení formulace o přednosti publikování v časopise pro členy ČSE do pokynů pro autory. J. Růžička přislíbil, že redakční rada návrhy projedná. L. Sekerka informoval výbor o žádosti společnosti Clarivate (součástí jsou i Zoological records) o ukončení zaslání tištěného vydání časopisu a přechodu na elektronickou verzi zaslání. V souvislosti s touto skutečností navrhl zvážit možnost ucházet se o impakt faktor (IF) časopisu, který společnost Clarivate uděluje mezinárodním časopisům. Dle názoru L. Sekerky a A. F. Damašky by se zvýšila atraktivita časopisu zejména pro zahraniční autory a vědecké pracovníky. J. Růžička upozornil na možné výrazné zvýšení redakční práce v případě zisku IF, historické marné snahy o zařazení časopisu alespoň do databáze Scopus a absenci elektronické podoby časopisu spolu s archivní databází na webových stránkách ČSE, která je jednou z podmínek udělení IF. A. F. Damaška přislíbil zajištění brigádníka, který by vyhotovil databázi časopisu na webové stránky ČSE, L. Sekerka konstatoval, že by práce mohla být uhrazena z dotace RVS na knihovní práci. J. Růžička přislíbil, že i tyto návrhy redakční rada projedná. L. Sekerka byl výborem pověřen komunikací s Clarivate a zjištěním přesných podmínek udělení IF. Závěrem L. Sekerka zmínil, že žádost o podporu časopisu z literárního grantu byla J. Hájkem podána a výsledky ještě nejsou známy.

Š. Zeman a L. Hružová předali informace za redakční radu D. Královi a D. Sommerovi, které byly probrány v samostatném bodě 6) m., viz níže.

- 4) P. Kment informoval, že počet evidovaných svazků v knihovně mírně stoupá. V současné chvíli je v knihovně uloženo více než 28.760 svazků. L. Sekerka informoval výbor o postupu ohledně smlouvy o knihovně s Národním muzeem (NM). Dar ČSE musí být se jmenným seznamem svazků, L. Sekerka si vypůjčil papírovou databázi knihovny ze sekretariátu, aby postupně sepsal seznam a zjistil, které svazky budou dubletní s knihovnou NM. Dubletní svazky by zůstaly majetkem ČSE. Jedná se pouze časopisy, monografie ČSE byly rozprodány již v 50. letech 20. století. L. Sekerka také informoval, že výměna *Klapalekiany* bude do měsíce odeslána s muzejním časopisem.
- 5) D. Sommer předložil 12 nových žádostí o členství v ČSE (Bernat Petr, Dus Martin, Hořčíčka Tomáš, Klapka Václav, Leiblet Tomáš, Maxerová Tereza, Nečasová Aneta, Novotná Pavlína, Pražanová Žaneta, Tesař Oldřich, Veselka Martin, Veverka Zdeněk), přijati plným počtem hlasů (9/0). D. Sommer navrhl Daniela Čagánka a Tomáše Staňka na vyloučení z ČSE za dlouhodobé neplnění členských povinností, schváleno (9/0).
- 6) Různé
 - a. D. Sommer informoval výbor o zprovoznění datové schránky ČSE, která má ID **m82ei6z**. Datová schránka je v provozu od konce března a měla by ČSE sloužit k zaslání a přijímání oficiálních dokumentů. Vedlejšími pozitivem datové schránky by mělo být ušetření za poštovné. Průměrně na datovou schránku přijde pět až patnáct dokumentů týdně.
 - b. Na popud A. F. Damašky byl na konci března projednán návrh na vystavení dobrozdání pro členy ČSE, které by jim mělo pomoci při jejich výzkumných aktivitách v době covidových restrikcí. Výbor se tak snaží umožnit členům možnost jejich dlouhodobých či zásadních průzkumných projektů a zajistit tak kontinuitu výzkumu hmyzu u nás. Tato činnost odpovídá výjimce dle II/2 Usnesení Vlády ČR ze dne 18.3. č. 299 (dobrovolnická činnost). Dobrozdání bude jednorázové (např. dva dny v určitém měsíci atp.), zcela konkrétní (např. určitá lokalita s příslušným katastrem obce) a odůvodněné. Návrh byl schválen korespondenčně (12/0/5). D. Sommer sdělil výboru, že o dobrozdání požádalo celkově 8 členů, někteří opakovaně.
 - c. Trestní oznámení a následná mediální kampaň v podobě tiskové zprávy měly významný ohlas u veřejnosti. Díky iniciativě Hmyz roku se ČSE dostala i do televize – A. F. Damaška a P. Šípek hovořili na ČT24 v pořadu Studio 6. K trestnímu oznámení se vyjádřily i všechny dotčené organizace (LČR, MŽP, ČIŽP). Lesy ČR opět odmítly jakoukoliv odpovědnost za stav populace jasoňů v jimi spravovaných oborách. ČIŽP oznámilo, že na případu usilovně pracuje. Do dnešního dne není výboru ČSE znám jediný pokrok ve vyšetřování ze strany ČIŽP. Policie ČR ve vyšetřování podnětu pokračuje, dne 11.5. to sdělila ČSE oficiálním dopisem. Vyšetřování bylo postoupeno policejnímu orgánu Územní odbor Břeclav, Oddělení hospodářské kriminality.
 - d. Řízení Agentury ochrany přírody a krajiny ve věci omezení intenzivního chovu zvěře v oboře Bulhary a Klentnice dospělo v květnu k rozhodnutí AOPK o jeho omezení. Lesy ČR se v řízení odvolaly. Jelikož podané odvolání nemá ve smyslu § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek,

AOPK v řízení pokračovala. Lesy ČR přislíbily snížení stavů zvěře v oboře a zdůraznily, že ke snižování stavů došlo již v předchozích letech z jejich dobré vůle. A. F. Damaška informoval výbor o skutečnosti, že v uplynulých dnech obory navštívil společně s L. Čížkem a Vojtěchem Košťířem v souvislosti natáčením pořadu Nedej se. Lokální komunita je i díky iniciativě Hmyz rok o problematice informována a má snahu ji řešit.

- e. T. Kopecký oslovil výbor s žádostí o podporu nominace ředitele České inspekce životního prostředí, Ing. Erika Geusse, Ph.D., na cenu Ropák roku. Ropák roku je anticena vyhlašovaná od roku 1992 každoročně občanským sdružením Děti Země za antiekologický čin roku. Ředitel ČIŽP byl na cenu navržen za „Dovršení rozkladu ČIŽP, která je bezzubou institucí, která není schopná důsledně a efektivně chránit zájmy ochrany přírody a krajiny. Za dlouhodobou systematickou nečinnost a lhostejnost ČIŽP v celé řadě kauz, kdy dochází k fatálním škodám na životním prostředí aj. Neschopnost ČIŽP se postavit velkým společnostem, agropodnikům, státním podnikům apod. Příkladem budiž kauza „Bulhary“, graduující trestním oznámením ČSE nebo kauza „Bečva“, dosud ne(vy)řešená otrava řeky s nedozírnými následky“. Výbor se rozhodl hlasovat o tom, zda se ČSE stane jedním z navrhovatelů nominace ředitele ČIŽP. Hlasování (4/2/11). Výbor podpořil návrh T. Kopeckého.
- f. Během příprav spuštění iniciativy Hmyz roku došlo ke změně vzhledu webových stránek ČSE. Stalo se tak aktualizací platformy a ztrátou staré původní šablony. Členové výboru ohodnotili nový vzhled webových stránek kladně. A. F. Damaška v rámci změn zároveň doplnil obsah a žádá zástupce poboček a sekcí o doplnění informací o jejich činnosti. D. Sommer byl výborem pověřen k napsání emailu předsedům poboček a sekcí.
- g. ČSE byla oslovena konsorciem CETAF, sdružujícím více než 70 evropských institucí zabývajících se taxonomií organismů. V současnosti probíhá iniciativa za účelem podchycení specialistů – taxonomů, a vytvoření jejich „červeného seznamu“ (Red List of Taxonomists in Europe). Smyslem tohoto seznamu by měl být přehled taxonomů, který by byl k dispozici sbírkotvorným institucím a vědeckým pracovištím, jež by se na příslušné taxonomy mohly obrátit v případě potřeby zpracování sbírek / materiálů. K výzvě se připojilo 12 členů ČSE. L. Sekerka upozornil, že v pozadí celé akce stojí společnost Pensoft, sdružující dnes značnou část mezinárodních vědeckých časopisů, a že jejím cílem může být spíše získání kontaktů na potenciální recenzenty rukopisů zasílaných do redakcí jejich časopisů než deklarované cíle.
- h. L. Sekerka informoval výbor o založení **nového bankovního účtu** u banky Equa Bank, číslo účtu **1035727028/6100**. Disponenty účtu budou D. Král (předseda), L. Sekerka (hospodář) a Z. Brodská (účetní). Od nového účtu si ČSE slibuje výrazné ušetření nákladů v řádech několika tisíc korun a zároveň lepší přehled o bankovních transakcích – papírové výpisy generovaly značné množství lapsů. L. Sekerka společně s D. Králem se starají o zrušení starého účtu.
- i. D. Král navrhl, aby od roku 2022 schůze výboru ČSE probíhaly v následujícím systému – dvě schůze online formou a dvě schůze tradiční prezenční formou v rámci výměnných dnů ČSE. Od nového systému si slibuje zejména větší účast a zapojení předsedů a zástupců poboček a sekcí a členů výboru z odlehlých regionů na schůzích výboru, pro které je účast na prezenčních schůzích v hlavním městě logisticky náročnější. Výbor tento návrh podpořil (9/0).
- j. P. Heřman (zastoupen D. Sommerem) informoval výbor o proběhlých Entomologických dnech (ED). Konečný počet účastníků ED 2021 (4.–6. 6., CHKO Český les) byl 37. S výjimkou deštivé části sobotního odpoledne bylo počasí terénním exkurzím nakloněno a každý se snad mohl realizovat dle své chuti a potřeb. V pátek proběhla přednáška o přírodě regionu a bylo předáno ocenění ČSE časopisu Západočeské entomologické listy. Akci hodnotíme jako zdařilou. Připravíme obvyklý článek do *Klapalekiany*, nálezová data pro potřeby AOPK budou od účastníků shromážděna do konce roku.
- k. P. Šípek (zastoupen D. Sommerem) informoval výbor o proběhlé výstavě „Velká výstavě bezobratlých“ (VVB), která proběhla stejně jako v loňském roce v online podobě. Taktéž letos byla VVB uskutečněna za podpory ČSE, Národního muzea a Přírodovědecké fakulty UK. Velké poděkování patří zejména hlavním organizátorům výstavy – P. Šípkovi a D. Vondráčkovi. Podařilo se jim shromáždit velké množství hezkých snímků, které dokázaly spojit do zajímavých celků s poutavými příběhy ke každému z nich. Výstava měla i přes již rozvolněnější režim v ČR pěkný úspěch – v průměru bylo osloveno každý den zhruba 3–4 tisíce lidí. Pro ČSE je potěšující zejména fakt, že nejuspěšnějším bylo téma Význam entomologických sbírek. O VVB budou členové informováni v samostatném článku v časopise *Klapalekiana*.

- l. L. Hrůzová (zastoupena D. Sommerem) informovala výbor o proběhlých exkurzích pro širokou veřejnost. Dosud proběhlo deset akcí s průměrnou návštěvností 25 lidí (maximum 34). Akce proběhly částečně ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, sdružením Calla a NP Podyjí. D. Sommer vyzdvihl zejména expanzi exkurzí do dalších regionů (jižní a severní Čechy, jižní Morava). V plánu je letos uskutečnění ještě pěti exkurzí (střední Čechy, východní Morava). Navýšení počtu exkurzí a expanze do dalších regionů plánovaná na tento rok se tedy podařila. D. Sommer zmínil, že značnou slabinou akcí je absence jakýchkoliv propagačních materiálů. L. Hrůzová, D. Sommer a L. Sekerka projednali před schůzí možnosti vyhotovení propagačních materiálů ČSE. Část propagačních materiálů by mohla být hrazena z materiálních nákladů v rámci dotace RVS. L. Sekerka navrhl výboru využít tyto finanční prostředky (max. 10.000 Kč) na výrobu propagačních materiálů. Návrh byl podpořen (9/0). D. Sommer upozornil na fakt, že z iniciativy L. Hrůzové byly pro členy Sekce pro výzkum vrubounovitých brouků vyhotovena trička s logem Sekce, z jejichž prodeje byl do pokladny ČSE věnován dar ve výši 5.000 Kč (další částka zřejmě ještě přibude, jelikož nebyla prodána všechna trička). Je možné, že by o trička či jiné věci s logem ČSE a/nebo tématikou hmyzu byl do budoucna zájem nejen mezi členskou základnou, ale například i návštěvníky exkurzí. A. F. Damaška zmínil, že řada členů ČSE pořádá různé akce (exkurze, výstavy atp.), avšak nepořádá je pod hlavičkou ČSE. P. Vonička tuto domněnku potvrdil. A. F. Damaška byl výborem pověřen k oslovení členské základny za účelem zmapování aktivit členů v oblasti popularizace entomologie.
- m. D. Král informoval výbor o skutečnosti, že žádost redakce časopisu *Podušťák* o magistrátní grant hl. m. Prahy nebyla podpořena. Hlavními důvody byl zřejmě nadprůměrný počet žádostí v roce 2021 (více než dvojnásobný počet žádostí oproti předchozím létům) a nedostatečné zaměření projektu na hlavní město Praha (dle sdělení koordinátora magistrátních grantů). Redakce časopisu se sešla před schůzí výboru a projednala další postup. Bylo rozhodnuto, že v roce 2022 bude žádost o magistrátní grant znovu podána v přepracované podobě. V roce 2021 se redakční rada pokusí vydat jedno z plánovaných dvou čísel. V této souvislosti požádala výbor ČSE o uvolnění částky 35.000 Kč na vytisknutí prvního čísla časopisu. Výtisk prvního čísla by měl být poskytnut členům ČSE a zároveň by měl sloužit jako propagační materiál na různých akcích ČSE. I z toho důvodu by měl být náklad prvního čísla vyšší, tedy 1500 výtisků. D. Sommer upozornil výbor na fakt, že ČSE v roce 2020 a 2021 obdržela finanční dary ve výši 36.850 Kč, které byly ČSE darovány přímo na podporu časopisu *Podušťák*. L. Sekerka potvrdil, že záměr redakční rady s ním byl před schůzí výboru konzultován a dle jeho analýz je rozpočet ČSE v současné chvíli schopen výše uvedenou částku postrádat i s ohledem na fakt, že časopis by měl být v nadcházejících letech hrazen z jiných zdrojů. Výbor schválil uvolnění prostředků na tisk jednoho čísla časopisu v nákladu 1500 výtisků v roce 2021. Schváleno (9/0).
- n. A. F. Damaška navrhl nominaci Amatérské entomologie na zařazení do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Jednalo by se o další krok v propagaci amatérské entomologie směrem k veřejnosti, zdůraznění její důležitosti pro ochranu přírody, ztotožnění se amatérských entomologů s oborem jejich zájmu a vyzdvihnutím jejího významu. Návrh přiblížil členům na příkladu Myslivosti, která byla na tento seznam zařazena v nedávné minulosti, a která je nyní zapsána i na seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. A. F. Damaška přednesl výboru plné znění nominace Myslivosti. P. Kment v této souvislosti vyzdvihl zejména vědeckou i kulturní hodnotu (amatérských) entomologických sbírek, které je možné rozhodně považovat za kulturní dědictví České republiky. Ač byl návrh v počátcích doprovázen opatrnými úsměvy členů výboru, po nastalé diskusi se členové jednomyslně shodli na unikátnosti i smysluplnosti nominace. Návrh byl podpořen (9/0). Sestavením nominace byli výborem pověřeni členové výboru: A. F. Damaška, P. Kment, D. Král, D. Sommer a P. Vonička. Konečné datum odevzdání nominace je 31.1. 2022.
- o. J. Rolčík (zastoupen D. Sommerem) informoval výbor, že podzimní Výměnný den ČSE se uskuteční, pokud to dovolí hygienická situace a opatření vlády, dne 23.10. v Kulturním domě Barikádníků.

Třetí schůze výboru v roce 2021 se uskuteční v říjnu.

Zapsal: D. Sommer
Verifikoval: D. Král